CENY PRENUMERATY:
We Lwowie: miesięcznie ..... 2 korony
Za codz. dwukrotną dostawę dopłaca się 60 hal.
Z jednokr. przesyłką w kraju i monarchii:
mies. K 2·70, kwart. K 8·—, rocznie K 32·—
Z dwukrotną przesyłką pocztową:
mies. K 3·20, kwart. K 9·50, rocznie K 38·—
W Niemczech miesięcznie ...... K 4·—
W innych państwach Związku .... K 5·—

GAZETA PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2-giej popołudniu („Gazeta Wieczorna").

Adres Redakcyi, Administracyi i Drukarni: Lwów, ul. Sokoła l. 4. — Adres telegr. „Sera" Lwów. — Telefon Redakcyi Nr. 155, telefon Administracyi Nr. 1201. — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Cena egzemplarza we Lwowie 4 hal., w kraju i monarchii 6 hal.

Nr. 2009. Lwów, wtorek dnia 4. sierpnia 1914. Rok IV.

EUROPA GORE!

Wojna na ziemiach Polski. — Bombardowanie Libawy, zajęcie Kalisza i Częstochowy. — Niemcy wypowiadają wojnę Francyi! — Włochy, Turcya i Szwecya mobilizują.

NIEMCY A POLSKA.

Berlin. (Tel. wł.) **Z bardzo poważnego źródła otrzymuje wasz korespondent informacye, że Niemcy nie zamierzają stawiać żadnych przeszkód ewentualnemu utworzeniu samoistnego Królestwa Polskiego w ramach dotychczasowego zaboru rosyjskiego.— Tak samo nie zamierzają Niemcy zagarnąć żadnej części Królestwa polskiego.**

—::—

Na ziemiach polskich.

Niemcy zajmują Kalisz i Częstochowę!

(Telegram c. k. Biura korespondencyjnego).

Berlin, 3. sierpnia.

Wojska niemieckie obsadziły Częstochowę i Kalisz.

Berlin, 3. sierpnia.

Biuro Wolfa donosi: **Jeden batalion pułku piechoty nr. 155 z oddziałem karabinów maszynowych i pułk ułanów nr. 1 dziś rano wkroczyły do Kalisza.**

Wojska graniczne koło Lubliniec obsadziły dziś po krótkiej walce Częstochowę. Także Będzin i Kalisz zostały zajęte przez wojska niemieckie.

(Kalisz leży 12 km. od granicy pruskiej, Częstochowa 20 km., Bendzin 8 km., miejscowości te więc były na pierwszym planie ofenzywy niemieckiej. Rosya jak z tego widać **pozostawia Królestwo do linii twierdz odsłonięte.** — Red.)

—::—

Bombardowanie Libawy.

Berlin. (TBK). **Mały krążownik „Augsburg" donosi 2. b. m. godz. 9. wieczorem radiotelegraficznie: Bombarduję port wojenny w Libawie. Walczę z nieprzyjacielskim krążownikiem. Położyłem miny. Port wojenny w Libawie stoi w płomieniach**

—::—

Berlin, 3. sierpnia.

Ambasador rosyjski Swrbejew wyjechał dziś o pół do 12 w południe z Berlina.

Paryż. (TBK.) (Depesza nadana 1 sierpnia, otrzymana w Wiedniu 3 sierpnia o 3 popołudniu.) **Ambasador rosyjski Izwolski o 11 w nocy udał się do ministerstwa spraw zagranicznych, aby zawiadomić prezydenta ministrów, ministra spraw zagranicznych Vivianiego, że Niemcy wypowiedziały Rosyi wojnę.**

—::—

Wojna francusko-niemiecka faktem dokonanym!

Paryż. (Agencya Hawasa). Z rozmaitych stron donoszą, co następuje: Prezydent ministrów w sobotę popołudniu w rozmowie swej z ambasadorem niemieckim Schoenem zauważył: „**Stanowisko Pańskiego rzadu zmusza nas do zarządzeń zaradczych, odpowiednio do waszych zarządzeń. Nasze pokojowe stanowisko pozostaje bez zmiany. Pragniemy pokoju, a najlepszym dowodem, jaki Panu na to przytoczyć mogę, jest fakt, iż do tej chwili nie zwołano parlamentu francuskiego,** co na mocy konstytucyi musiałoby nastąpić, gdyby nasze zamiary nie były pokojowe".

Ambasador Schoen odpart: **Tymczasem wydarzyły się jednak ubolewania godne zajścia nad granicą.**

Viviani: „Jak Pan możesz przypuścić coś podobnego, skoro nasze wojska stoją w odległości 6 kilometrów od granicy".

Ambasador niemiecki w sobotę wieczorem miał podobno nową rozmowę z Vivianim.

Berlin. (TBK.) Biuro Wolfa donosi: Agencya Havasa rozpowszechnia treść rozmowy **niemieckiego** ambasadora Schoena z francuskim premierem Vivianim. **Rewelacye te są tendencyjne. Faktem jest, że odpowiedź Francyi na zapytanie Niemiec była tak dwuznaczna i wymijająca, że wszelkie inne oświadczenia musiały okazać się bez znaczenia.**

Berlin. (TBK.) Ze strony kompetentnej donoszą, że **odpowiedź Francyi na zapytanie Niemiec była wymijająca.**

Berlin. (TBK.) **W mieście panuje ruch ogromny.** Wszędzie widać wojsko oraz zmobilizowanych udających się na dworce. Wszędzie żołnierzy witają owacyjnie. Wszystko odbywa się z największą precyzyą. Zachowanie się ludności i powołanych jest wprost entuzyastyczne. Słychać wszędzie wyrazy oburzenia z powodu postępowania Rosyi. Następstwa mobilizacyi już się objawiają w życiu miejskiem. Kolej miejska ruch ograniczyła. brakować samochodów i powozów. W kilku teatrach niema przedstawień z powodu powołania personalu do wojska. Naczelny komendant wydał ostre przepisy przeciw lichwie żywnościowej.

Berlin. (TBK.) Przed pomnikiem Bismarka odbyło się wczoraj w południe nabożeństwo, w którem wzięły udział olbrzymie tłumy ludności.

::

(Telegram c. k. Biura korespondencyjnego).

Berlin, 3. sierpnia, 7 wieczór.

Urzędowo ogłaszają następującą wiadomość:

Według otrzymanego rozkazu Niemcy nie przekroczyły granicy francuskiej, przeciwnie zaś wosjka francuskie bez wypowiedzenia wojny napadły na nasze straże graniczne. Jakkolwiek rząd francuski jeszcze przed kilku dniami oświadczył, że przestrzegać będzie nieobsadzania pasa granicznego szerokości 10 km. Francuzi w kilku miejscach przekroczyli granicę Niemiec, francuskie kompanie obsadzają niemieckie miejscowości, lotnicy z bombami wpadaja do Badenu i Bawaryi i przy naruszeniu neutralności Belgii zapuszczają się ku Nadrenii i usiłują zburzyć nasze koleje. — Francya stworzyła wobec nas stan wojenny, wobec czego bezpieczeństwo kraju nakłania nas do przedsięwzięcia środków zaradczych. Cesarz wydał stosowny **rozkazy a niemiecki poseł otrzymał rozkaz zażądania swych paszportów.**

—::—

Metz. (TBK.) **Pewien lekarz francuski usiłował wczoraj przy pomocy dwóch przebranych oficerów francuskich zakazić studnie bakcylami** cholery. Natychmiast go rozstrzelano.

Berlin. (TBK.) Stwierdzono nowe naruszenie granicy przez Francuzów. **Dnia 1 sierpnia wieczorem koło przesmyku w Schlucht (w Wogezach) straż niemiecka była ostrzeliwana. Strat niema.**

Berlin. (TBK.) **Sejmow Irzeszy, który zbierze się dziś, przedłożone będzie szereg ustaw natury finansowej i gospodarczej, między innemi w sprawie pokrycia kosztów utworzenia kas pożyczkowych celem lepszego zaspokojenia potrzeb kredytowych, w sprawie przedłużenia terminów wekslowych, przeciw lichwie sprzedaży przedmiotów codziennego użytku, w sprawie podwyższenia sparć dla rodzin powołanych żołnierzy.**

Berlin. (TBK.) Cesarz Wilhelm zawiadomił starszego burmistrza Berlina, że ponieważ w obecnych poważnych dniach zajęty jest nieodzownemi pracami i doniosłemi decyzyami, nie chciałby doznawać w tej pracy przeszkód skutkiem manifestacyi ulicznych przed zamkiem, burmistrz będzie zatem miał obowiązek manifestantów trzymać zdala od zamku.

Wiedeń. (TBK.) Dzisiejsza „W. Ztg." ogłasza rozporządzenie cesarskie z 3 sierpnia **zakazujące ogłaszanie pismem wiadomości o sile zbrojnej państwa niemieckiego.** § 1. tego rozporządzenia orzeka, że ktokolwiek pismem czyni uwiadomienie o planie i kierunku wojsk sił zbrojnych państwa niemieckiego, o ruchu sił wojska i okrętów o stanie fortyfikacyi, albo też przechowaniu czy też transporcie wojsk niemieckich przestępstwa w tym kierunku będą według art. IX ust. z roku 1862 ostro karane. Ten przepis nie ma zastosowania do wiadomości, jakie podaje do publicznej wiadomości ck. Biuro korespondencyjne przez dzienniki oficyalne, lub też za zezwoleniem głównej kwatery wojennej, przez Biuro prasowe ministerstwa wojny. Rozporządzenie natychmiast wchodzi w życie.

—::—

Odezwa Poincarego.

Paryż via Berno szwajcarskie. (Havas.) Prezydent republiki i członkowie rządu uchwalili wystosować następującą **odezwę do narodu francuskiego:**

Od kilku dni położenie w Europie znacznie się pogorszyło. **Mimo wysiłków dyplomatów horyzont się zaciemnia. Kilka narodów mobilizuje swe siły zbrojne. Nawet kraje chronione neutralnością uważały, że muszą poczynić to zarządzenie ze względów ostrożności.** Państwa, w których ustawodawstwo konstytucyjne i wojskowe nie jest takie jak u nas, rozpoczęły bez dekretu mobilizacyjnego przygotowania i wydają nadal zarządzenia równe mobilizacyi. **Francya, która objawiła swą wolę utrzymania pokoju a w tragicznych dniach Europie doradzała umiarkowanie i dała żywy przykład rozumu, zwiększy swe wysiłki celem utrzymania pokoju światowego.** Przygotowując się na wszelkie ewentualności Francya wydała obecnie **pierwsze zarządzenia konieczne dla ochrony swego obszaru.** Nasze ustawodawstwo nie pozwala nam jednakże bez wydania dekretu mobilizacyjnego kompletować tych zarządzeń. Świadomi w pełni odpowiedzialności ciążącej na nas, zaniedbywaliśmy święte obowiązki, gdybyśmy pozwolili pójść sprawom własnym torem. Rząd wydał właśnie dekret, który był potrzebny z powodu powszechnej sytuacyi. **Mobilizacya i stan wojenny wydają się być w obecnych warunkach najlepszym środkiem zabezpieczenia honorowego pokoju. Owiany gorącem życzeniem pokojowego rozwiązania przesilenia rząd wydał potrzebne zarządzenia i swe stosowne usiłowania nadal będzie prowadził, a spodziewa się powodzenia.** Rząd liczy na rozwagę szlachetnego narodu francuskiego, iż ten **nie da się porwać wzburzeniu,** liczy na miłość ojczyzny u wszystkich Francuzów, pewien jest, ze wśród nich niema ani jednego, któryby nie był gotów spełnić swego obowiązku. Niema żadnych stronnictw, **jest tylko zjednoczona Francya pokojowa i zdecydowana,** jest tylko jedna ojczyzna, prawo i sprawiedliwość.

—::—

Co się dzieje w Paryżu?

Wiedeń. (Tel. wł.) Nadchodzą tu wiadomości drogą na Szwajcaryę z Paryża i Boulogne sur Mer w Paryżu niema wprawdzie na razie mowy o rewolucyi, ale mas po zamordowaniu Jauresa wzburzenie jest bardzo wielkie i łatwo w rozruchy przerodzić się może. Charakterystyczne jest, że nastrój wśród antymilitarystów Hervego, którzy skłaniali się już nawet ku „patryotom", nagle zmieniło się w bardzo wrogi dla polityki wojennej.

Z Boulogne sur mer donoszą, że **już 29 zm. Francya przeprowadzała bardzo daleko idące zarządzenia mobilizacyjne,** w porcie Boulogne robiono gorączkowe przygotowania **dla wylądowania terytoryalnej armii angielskiej.**

Paryż drogą na Bazyleję (Havas): **Izbę posłów zwołano na wtorek a nie na poniedziałek, aby wszyscy posłowie mogli na czas przybyć.**

—::—

Z chwili.

(Telegram naszego korespondenta).

Wiedeń, 3. sierpnia, godz. 1 pop.

(depesza nadeszła o godz. 4 w nocy).

(c) W kołach dyplomatycznych oświadczają, że **dotychczas nie nastąpiło wypowiedzenie wojny Austryi ze strony Rosyi** lub Rosyi ze strony Austryi. Poseł rosyjski Szebeko przez sobotę i niedzielę konferował z hr. Berchtoldem. Podkreślają tu, że ciągle jeszcze odbywają się dyplomatyczne pogadanki i rokowania, **co prawda nie rokujące najmniejszej nadziei pokojowego zażegnania zatargu.**

Francya nie wypowiedziała jeszcze wojny i podkreśla swe pokojowe usposobienie.

Z Paryża nadchodzą wieści o bardzo **pesymistycznem usposobieniu mas wobec wojny,** — wprawdzie pierwsze wieści o rewolucyi okazały się nieprawdziwemi, ferment jednakowoż silny jest. Poincare żyje.

Stanowisko Anglii do tej pory nie jest wyjaśnione, Włochy zdeklarowały swą neutralność. **W Rumunii wzrasta usposobienie antyrosyjskie,** decyzya jednakowoż co do stanowiska Rumunii jeszcze nie nastąpiło, najprawdopodobniej będzie ono **przychylne dla trójprzymierza.**

Bardzo charakterystyczne jest zbliżenie między Rumunią a Bułgaryą.

—::—

Perfidya Rosyi.

Wiedeń. (TBK.) Cała prasa pozostaje pod wrażeniem sensacyjnej publikacyi o wymianie depesz między cesarzem niemieckim a carem. — Powiadają, że świat z tego się dowie, po czyjej stronie była wierność dochowana i kto ponosi odpowiedzialność za wywołanie strasznego nieszczęścia dla całej Europy. Z mów cesarza niemieckiego i kanclerza przebija świadomość siły, ale nie buta.

„N. Wiener Tagblatt" dowiaduje się z absolutnie pewnego źródła, że **rosyjski minister spraw zagranicznych, rosyjski minister wojny i rosyjski szef sztabu gen. zgodnie dali austro-węgierskiemu ambasadorowi niewzywani do tego słowo honoru, że nie jest zamierzona żadna wroga akcya przeciw Austro-Węgrom, a że równocześnie zmobilizowano 16 korpusów przeciw północno-wschodniej granicy Austryi.** Pismo dodaje, że wiadomość ta, wprost nieprawdopodobna według pojęć zachodnio europejskich, tłómaczy to oburzenie, jakie wywołało postępowanie Rosyi.

—::—

Mobilizacya Włoch!

Rzym. (TBK.) Jak Agencya Stefani donosi, **powołano pod broń pierwsze kategorye lat 1889 i 1890 armii od 8 bm. począwszy, jakoteż marynarki włoskiej z tych samych lat. Dalej powołano podoficerów rezerwowych z siedmiu lat, mianowicie maszynistów, palaczy, sterników i elektrotechników marynarki jakoteż nadbrzeżny personal telegraficzny.**

Rzym. (TBK.) Agencya Stefani ogłasza uchwałę Rady ministrów podkreślającą, że **kilka mocarstw europejskich znajduje się w stanie wojennym i że Włochy z wszystkimi, którzy prowadzą wojnę, utrzymuje przyjazne stosunki.** Rząd, obywatele i poddani królestwa włoskiego są obowiązani przestrzegać **obowiązku neutralności.**

Rzym. (TBK.) „Tribuna" donosi: Ambasador niemiecki Flotow udał się wczoraj popoł. do ministra spraw zagr. San Giuliano i doniósł mu urzędowo, że między Niemcami a Rosyą nastał stan wojenny. San Giulano przyjął to do wiadomości i oświadczył, że **Włochy odpowiednio do ducha i litery trójprzymierza zachowają neutralność.** Minister wyraził swe uczucia względem Niemiec i Austro-Węgier. Co się tyczy obecnych stosunków między Francyą a Niemcami ambasador Flotow nic nie doniósł.

—::—

Rumunia w trójprzymierzu!

Bukareszt. (Tel. wł.) Wiadomość, że Rosya koncentruje znaczne siły wojskowe na granicy rumuńskiej wywołała tutaj wielkie zaniepokojenie i **nieufność względem Rosyi.**

Bukareszt. (TBK.) W dzienniku „Universul" wiceprezydent Izby deputowanych Stare, występuje **przeciwko manifestacyom, skierowanym przeciw monarchii austro-węgierskiej i powiada: Manifestanci dziennikarscy, żądający aby Rumunia prowadziła politykę austryacką nie powinni zapominać, że okrzyk przeciwko monarchii jest okrzykiem na rzecz Rosyi.** Autor zapytuje, czy manifestanci zdają sobie sprawe z **następstw takich machinacyi. Gdyby przyszło do wielkiej wojny, to na ten wypadek Rumunia nie może zapominać dlaczego Rosya spieszy Serbii z pomocą.** Wcale nie ze słowiańskiego sentymentalizmu, lecz z chęci zniszczenia Austro-Węgier w myśl słów jednego z rosyjskich mężów stanu, który powiedział, że **„droga do Dardaneli prowadzi przez Wiedeń" Ale droga tą prowadzi równocześnie przez ciało Rumunii. Gdyby Rosya w sojuszu z Rumunią odniosła zwycięstwo, to Rumunia wydana będzie na łaskę Rosyi. Europa nie będzie miała powodu iść Rumunii na pomoc, gdy Rosya zechce z Rumunii zrobić kilka prowincyi rosyjskich. Rosya kilkakrotnie chciała podzielić Rumunię, zawsze jednakowoż sprzeciwiły się temu Austro-Węgry, te same, przeciw którym się dziś demonstruje. U boku Austro-Węgier samodzielność narodowa Rumunii w każdym razie pozostanie nienaruszona, bez względu na to, czy trójprzymierze zwycięży czy też nie. Jedność Rumunii bez różnicy stronnictw jest jedyną rękojmią przyszłości kraju a w polityce międzynarodowej nie można się kierować uczuciami".**

Bukareszt. (TBK.) Donoszą o układzie zawartym między rządem rumuńskim a bułgarskim w celu zapobieżenia zajściom granicznym.

Berlin. (TBK.) Książę Karol rumuński, służył w pułku gwardyi w Poczdamie, odjechał samochodem do Rumunii.

—::—

I Turcya mobilizuje!

Konstantynopol. (TBK.) **Rada ministrów uchwaliła częściową mobilizacyę.** W Stambule ogłoszono już dotyczące obwieszczenie. Wczoraj wieczoremzaprowadzono cenzurę telegramów zagranicznych. Rząd wydał zarządzenia przeciw podwyżce cen środków żywności. Ceny cukru i nafty poszły znacznie w górę.

Konstantynopol. (Tel. wł.) Minister marynarki Dżemal Basza wydał bardzo ciekawe wezwanie do floty, w którem zarzuca oficerom marynarki gadatliwość i pod karą wykluczenia nakazuje im zachowanie absolutnego milczenia co do stosunku sił, przygotowań i ruchów floty wojennej tureckiej. Wynika z tego, że **Turcya mimo neutralności przygotowuje się na wszelki wypadek.** Były poseł serbski przy Wysokiej Porcie Vladan Georgewicz przybył tutaj.

Konstantynopol. (TBK.) Na wczorajszem posiedzeniu Izby minister spraw wewnętrznych odczytał dekret sułtana, w którem powiedziano: Ponieważ wojna austro-serbska przybrała charakter ogólny, a Izba uchwaliła już ważne ustawy, sesyę parlamentu się zamyka. Następnie prezydent Halil wygłosił krótką mowę, w której zaznaczył że **wszyscy Otomani w tej ciężkiej chwili mają obowiązek jak jeden mąż stanąć u boku tronu, i poświęcić się obronie ojczyzny.**

Konstantynopol. (TBK.) W całej Turcyi zaprowadzono **stan oblężenia. Tureckie okręty handlowe wstrzymały służbę na Morzu Czarnem i Egejskiem.**

Konstantynopol. (TBK.) Rząd zapowiada u-

rzędowo, że chce zachować neutralność i że zarządził częściową mobilizacyę.

Ogłoszono, że wszyscy żołnierze muszą się stawić do wojska. Wczoraj był pierwszy dzień mobilizacyi.

—::—

Inne państwa.

Sztokholm. (TBK.) **Celem ochrony neutralności Szwecyi minister wojny zarządził mobilizacyę, rezerwy i armii terytoryalnej na pobrzeżu królestwa, sił zbrojnych wyspy Gotland i załóg wojennych w twierdzach. Dalej zarządzono przedwczesne powołanie rekrutów, którzy mieli stawić się dopiero w następnym miesiącu.**

Chrystyania. (TBK.) **Rozporządzenie królewskie ogłasza, że Norwegia podczas obecnej wojny zachowa zupełną neutralność.**

Ateny. (Ag. Ateńska). (TBK.) Rada ministrów pod przewodnictwem króla zajmowała się stanowiskiem **Grecyi wobec wojny europejskiej i uchwaliła zachować nadal dotychczasową postawę.** Grecya nie miesza się do zatargu Austryi z Serbią. Rząd wydał zakaz wywożenia od dziś złota, bydła, węgla i mąki.

Haga. (TBK.) 31 lipca. Depesza nadeszła 3 sierpnia. Izbę zwołano na 3 sierpnia.

Waszyngton. (TBK.) **Oświadczenie co do neutralności Stanów Zjednoczonych jest przygotowane i będzie dziś ogłoszone.**

—::—

Co powie Anglia?

Wiedeń. (Tel. wł.) O stanowisku Anglii w przyszłej wojnie europejskiej wiadomo tutaj, że **Anglia zamierza dopiero wtenczas wmieszać się w ogólną walkę, gdyby Francyi groziło zniszczenie ze strony Niemiec.**

Wojna serbska.

Wiedeń. (TBK.) **Na serbskim terenie wojny nie zaszedł żaden wypadek godny wzmianki. Skupienie sił odbywa się gładko bez starć, planowo.**

Jakkolwiek odpowiednio do ogólnej sytuacyi nie można obecnie liczyć na nowiny z widowni wojny, to jednak **dwa razy dziennie będą ogłaszane stwierdzenia, że nic się nie stało, aby uniknąć pozoru, jakoby nie miano uwzględniać zrozumiałego zupełnie łaknienia wieści wśród szerokiej publiczności.** W czasach tak wielkiego naprężenia może powolny z początku bieg wypadków, a nawet zupełny brak wydarzeń przez dni całe nie zgadza się z wewnętrzną niecierpliwością każdego człowieka z osobna, i wówczas ucho jest przystępne dla najdziwaczniejszych pogłosek, ale w stuleciu ogólnej oświaty ludowej każdy tyle powinien zachować zdrowego zmysłu krytycznego, ażeby nie wierzyć ślepo wieściom pochodzącym rzekomo „z ust kompetentnych“ albo „z miejsca szczególnie wysokiego“ i nie dać się brać na kawał każdemu, kto rozpowszechnia „wiadomości tatarskie“. Niewątpliwie ścisła cenzura w czasie wojennym podsyca łatwowierność, ale nie można dość powtarzać, że cenzura odnosi się tylko do zatajania przygotowawczych zarządzeń wojskowych, **natomiast wiadomości o wypadkach, które rzeczywiście się wydarzyły, przynajmniej co do istoty swej natychmiast będą publicznie ogłaszane zgodnie z prawdą, choćby podanie tego, które wojska brały w tem udział, nie było jeszcze możliwe.**

Wiedeń, 3. sierpnia.

Na polu wojny serbskiej nic nowego.

Sofia. (TBK.) Agencya bułgarska donosi z Niszu: Przedstawiciele wszystkich mocarstw z wyjątkiem Rosyi przedsięwzieli wczoraj u rządu serbskiego krok z prośbą, aby pozostałym w Belgradzie cudzoziemcom pozwolono wyjechać z miasta. Posłowie telegrafowali do swych rządów, aby analogiczny krok przedsięwzięto w Wiedniu i oświadczyli się za tem, **aby członków zagranicznych kolonii przewieziono parowcem na brzeg węgierski.**

Sofia. (Ag. Bułg.) Donoszą z Niszu: Skupczyna na posiedzeniu dnia 1 bm. obradowała nad sprawą moratoryum i kredytem wojennym. Moratoryum pozostanie w mocy do 60 dnia po **demobilizacyi. Uchwalono kredyt 90 mil., z czego 60 mil. będzie zaraz wydanych.** Skupczyna uchwali jeszcze kilka pilnych przedłożeń poczem prawdopodobnie będzie odroczoną.

Następca tronu w Budapeszcie.

Budapeszt. (TBK.) Arcyksiążę Karol Franciszek Józef przedsięwziął inspekcyę wojsk w koszarach, wyrażając zadowolenie z wyniku inspekcyi.

Budapeszt. (TBK.) Arcyks. Karol Franciszek Józef z małżonką zwiedził szpital Czerwonego Krzyża. Wieczorem odbył się korowód z pochodniami i liczne manifestacye na cześć następcy tronu i cesarza.

Budapeszt. (TBK.) Prezydent Sejmu węgierskiego Beöty był na posłuchaniu u arcyksięcia Karola Franciszka Józefa, któremu zarówno jak ks. Zycie ludność urządza ustawicznie owacye. Arcyksiestwo przyrzekli przybyć przy najbliższej sposobności na dłuższy pobyt na Węgry.

—::—

Nadesłane.

Wojna a życie gospodarcze.

Wiedeń. (TBK.) Bank austro - węgierski podwyższył wczoraj dyskont z 6 na 8 proc.

Wiedeń. (TBK.) W porozumieniu z prezydyum giełdy produktów zarządzono wczoraj **ponowne otwarcie giełdy produktów.**

Wiedeń. (TBK.) Jak „Fremdenblatt“ donosi odbyła się wczoraj konferencya banków wiedeńskich, na której przedewszystkiem zajmowano się przeprowadzeniem postanowień, wydanych przez wiedeńską Izbę giełdową z okazyi ultimo. Wskazano na to, że banki, jak poprzednio, tak i nadal odnoszą się przychylnie do publiczności, mającej wkładki i do wierzycieli rachunku bieżącego, naturalnie pod warunkiem, że Bank austro-węgierski dostarczy dostarczy wiedeńskim instytucyom bankowym koniecznej gotówki.

Budapeszt. (TBK.) Rada giełdowa postanowiła na wczorajszem posiedzeniu unieważnić ustanowiony na 4 sierpnia termin wypłat. Płatności nie mają być wyrównane, gdyż tymczasem weszło w życie moratoryum. Z tej samej przyczyny bezprzedmiotowe stały się uchwały z 31 lipca co do zapłacenia dyferencyi i procentów na giełdzie zbożowej.

Amsterdam. (TBK.) Na podstawie obrad w Hadze między ministrami a bankierami z Amsterdamu postanowiono utworzyć nowy syndykat banków, któremu bank niederlandzki przyznać ma kredytu 200 milionów guldenów. Drugą Izbę zwołano na naglące posiedzenie. Na tem posiedzeniu ma być uchwalone przedłożenie, znoszące szereg postanowień, ograniczających działalność banków i przyznające bankom udogodnienia.

Paryż. (Drogą na Bazyleję). (TBK.) „Temps“ donosi, że w myśl rozporządzenia ministerstwa skarbu **moratoryum przedłużone będzie do 31 sierpnia.**

Konstantynopol. (TBK.) Uchwalono wydać moratoryum na jeden miesiąc.

Nowy Jork. (TBK.) Na zgromadzeniu tutejszych bankierów rozpatrywano możliwość **natychmiastowej wysyłki 100 milionów dolarów do Londynu w nadziei, iż ulga w tamtejszem położeniu finansowem wpłynie korzystnie na Amerykę.**

Cesarz do mieszkańców Lwowa.

Prezydent m. Lwowa p. Józef Neumann otrzymał od p. namiestnika następujące pismo:

Jego ces. i król. Mość raczył przyjąć z najżywszem zadowoleniem wiadomość o pełnych zapału, podniosłych manifestacyach król. stoł. m Lwowa i poruczył mi wyrazić Radzie m. Lwowa swe najwyższe, gorące podziękowanie za te świeże objawy niewzruszonego przywiązania i ofiarnej miłości Ojczyzny. Stosownie do najwyższego polecenia zawiadamiam o tem Jaśnie Wielmożnego Pana Prezydenta. Ck. Namiestnik Korytowski mp.

Plakaty donoszące o tem ukazały się o 6 rano na murach miasta.

—::—

Ruch kolejowy.

Wiedeń. (TBK.) **Ponownie zwraca się uwagę, że z powodu zarządzenia mobilizacyi ogólnej cały ruch podróżnych na głównych i znaczniejszych liniach pobocznych ck. kolei państwowych o godzinie 12 w nocy w środę 5 bm. na czwartek 6 bm. będzie kompletnie zastanowiony. Pozostaje więc dla podróżnych cywilnych wtorek 4 bm. i środa 5 bm. Cel podróży musi być bezwarunkowo osiągnięty do północy z 5 na 6 bm., w przeciwnym razie grozi podróżnym niebezpieczeństwo, że będą wysadzeni na jednej ze stacyi pobocznych.**

—::—

Prezydyum wyższego sądu krajowego we Lwowie z powodu ogólnej mobilizacyi odwołało udzielone funkcyonaryuszom sądowym urlopy i wezwało ich do bezzwłocznego powrotu do służby. Wobec tego ci, którymby z jakiegokolwiek bądź powodu wezwanie do powrotu nie zostało doręczone, winni, nie wyczekując dalszego zarządzenia, zgłosić się natychmiast do służby. — Prezydent wyższego sądu krajowego p. Czerwiński powrócił do Lwowa i objął urzędowanie.

*

Prezydyum magistratu miasta Lwowa z powodu ogólnej mobilizacyi odwołuje niniejszem urlopy udzielone urzędnikom, funkcyonaryuszom i sługom miejskim i wzywa ich do bezwłocznego powrotu do służby. Wobec tego ci urzędnicy, funkcyonaryusze i słudzy miejscy, którymby z jakiegokolwiekbądź powodu wezwanie do powrotu nie zostało doręczone, winni nie wyczekując dalszego zarządzenia zgłosić się natychmiast do służby. — Lwów, 1. sierpnia 1914. Neumann, mp.

—::—

WODA WE LWOWIE DOBRA!

Onegdaj wieczorem i wczoraj rano pojawiły się we Lwowie alarmujące wiadomości o **rzekomem zatruciu wodociągów lwowskich** i rozstrzelaniu szpiega, który to usiłował zrobić. W związku z tem pojawiło się wieczorem co prawda grubo spóźnione obwieszczenie prezydenta miasta:

Obwieszczenie. Zawiadamiam niniejszem P. T. mieszkańców miasta Lwowa, że chemik miejski, dr. Henryk Ruebenbauer w dniu 2 sierpnia 1914 o godzinie 11.45 w nocy **rozebrał chemicznie wodę z wodociągów miejskich we Woli Dobrostańskiej** i orzekł, że badana woda zupełnie nie różni się składem chemicznym od periodycznie poprzednio skonstatowanych analiz **i nie zawiera żadnych substancyi trujących.**

Nadmieniam w końcu, że komisyonalnie zbadane na miejscu techniczne urządzenia zbiorników i całej sieci wodociągowej wyklucza wręcz możliwość nieprawnego wtargnięcia i zakażenia wody. Z Prezydyum Magistratu. We Lwowie, dnia 3. sierpnia 1914. Neumann m. p.

Dodatkowo wspomniemy, że dla uspokojenia publiczności, (co powinno było znaleść miejsce w obwieszczeniu). **że wodociągi lwowskie są od dłuższego czasu w rękach wojska, oraz, że w razie jakiegoś uzasadnionego podejrzenia wodociągi byłyby natychmiast zamknięte. Zatrucie jest teraz wprost fizycznie niemożliwe**

—::—

Czerwony Krzyż.

Krajowe Biuro Czerwonego Krzyża rozwinęło działalność około zorganizowania trzech szpitali rezerwowych we Lwowie z tych jeden na 100 rannych, drugi na 50 oficerów i trzeci mniejszy wyłącznie chirurgiczny.

Dyrektorem tych szpitali zamianowany został radca sanitarny dr. Pisek.

Prymaryaty chirurgiczne objęli pofesorowie: Schramm, Herman, Grzegorz Ziembicki i Wiczkowski.

Szpitale te będą umieszczone w koszarach im. Ces. Ferdynanda, w sanatoryum Czerwonego Krzyża i w poliklinice lwowskiej.

Krajowe Biuro Czerwonego Krzyża organizuje oprócz wspomnianych szpitali we Lwowie 11 szpitali rezerwowych w miastach prowincyonalnych a mianowicie: w Białej na 200 łóżek, w Gródku Jag. na 50, w Jarosławiu na 50, w Kołomyi na 200, w Przemyślu na 100, w Rzeszowie na 46, w Samborze na 50, w Stanisławowie na 100, w Tarnowie na 50, w Wieliczce na 100, w Złoczowie na 50.

*

Biuro zorganizowało wykłady dla 30 fachowych pielęgniarek gotowych po odbyciu ćwiczeń w szpitalu wojskowym iść natychmiast na plac boju, a równocześnie dziś we wtorek rozpoczyna kurs samarytański dla 100 pań w sali Ligi pomocy przemysłowej. Do pracy w tym biurze przyjęto cały szereg osób pracujących bezpłatnie, kierownictwo kancelaryi pomocniczej prowadzi bezinteresownie p. Teodor Borkowski.

*

Na rzecz Czerwonego Krzyża złożyli 1000 kor. Leon i Betti Parnes, 400 kor. firma D. Akselrad i Syn, 100 kor. Leon Towarnicki, 40 kor. Ferdynand Malik, po 20 kor. konwent SS. Benedyktynek, Stefania Brolik i drowa Henrykowa Mikolaschowa. 5 kor. Jadwiga Szczeniakowska. — Jako członek dożywotni z wkładką 100 kor. wstąpił do Towarzystwa dr. Mahl Fryderyk. Nadto przeszło 100 osób dziennie wpisuje się na zwyczajnych członków z roczną wkładką 4 korony. Dalsze zgłoszenia przyjmuje Krajowe biuro a datki jednorazowe prezydyum m. Lwowa. Również codziennie zgłaszają się tłumy ochotniczek gotowych iść na plac boju do pielęgnowania rannych.

—::—

Kraków. (TBK.) W niedzielę odbyło się posiedzenie wydziału krakowskiej filii Czerwonego Krzyża. Zastanawiano się nad sposobem przewożenia względnie przenoszenia rannych i chorych z dworca. Wybrano komitet, który ma się zająć organizacyą tej pomocy. Postanowiono współdziałać z towarzystwem „Samarytanin Polski" w szczególności co do organizacyi kursów pielęgniarskich. Uchwalono zakupić materyały na opatrunki

—::—

Ostrzeżenie.

Z powodu fałszywych wieści, wywołujących zaniepokojenie ludności i skłaniających bezkrytyczne sfery do masowego wycofywania wkładek oszczędnościowych, namiestnik wydał okólnik do starostów, w którym zwraca uwagę, że niesumienni spekulanci, korzystając z wytworzonej sytuacyi, starają się w sposób złośliwy zwiększyć jeszcze zaniepokojenie, a potem wyzyskują je na własną korzyść przez wykupywanie od mało oświeconej i łatwowiernej ludności książeczek wkładkowych, a nawet pieniędzy papierowych poniżej ich rzeczywistej wartości.

Starostowie mają obowiązek wpływania w odpowiedni sposób na ludność uspokajająco, wskazując w szczególności na to, że jest rzeczą wykluczoną, by wartość pieniądza papierowego mogła być umniejszona, jak niemniej, by rząd miał korzystać z wkładek oszczędnościowych lub wogóle z kapitałów jakichkolwiek instytucyi pieniężnych.

W lokalach kas oszczędności w danym razie wywieszone ma być następujące ostrzeżenie:

Jak zwykle w czasach politycznie zaniepokojonych, tak i teraz powstają fałszywe wieści o rzekomo zagrożonem bezpieczeństwie w kasach oszczędności.

Rozszerzają też pogłoski, jakoby rząd miał zamiar korzystać z wkładek oszczędności na własne cele.

Zwracam uwagę, że wszelkie tego rodzaju wieści są najzupełniej nieuzasadnione. Wkładki w galicyjskiej Kasie oszczędności posiadają w myśl ustawy gwarancyę kraju, a za bezpieczeństwo wkładek w powiatowych i miejskich kasach oszczędności gwarantują powiaty i miasta. Wszystkie Kasy oszczędności pozostają pod nadzorem rządu, tak że dla właścicieli wkładek nie może być niebezpieczeństwa straty.

Jest rzeczą wprost wykluczoną, aby rząd miał kiedykolwiek korzystać z wkładek oszczędnościowych.

We Lwowie, dnia 31. lipca 1914

C. k. Namiestnik:
KORYTOWSKI w. r.

MOBILIZACYA W NIEMCZECH.

OBWIESZCZENIE KONSULATU NIEMIECKIEGO WE LWOWIE.

Cesarsko niemiecki Konsulat dla Galicyi i Bukowiny wydał następujące obwieszczenie:

Poddanym państwa niemieckiego, przebywającym w okręgu tego Konsulatu oznajmia się, że najwyższym rozkazem gabinetowym zarządzona została mobilizacya w państwie niemieckiem.

Obowiązani do służby wojskowej mają natychmiast wracać do Niemiec i zgłosić się u władz wojskowych.

Podróż na kolejach austryackich odbywa się w myśl umowy pomiędzy obydwoma rządami za pokredytowaniem cen jazdy na podstawie okazanych papierów wojskowych jadącego. Ktoby nie posiadał papierów wojskowych, otrzyma odpowiedni wykaz w tym Konsulacie.

KRONIKA.

Ukraińcy a położenie. W „Dile" pojawił się wczoraj manifest „Ukraińskiej Hołownoji Rady" podpisany przez prezesa dr. Kistia Lewickiego, pp. Pawlika i Hankiewicza, jako zastępców i dr. Barana, jako sekretarza.

(t.) **Mobilizacya koło tramwaju.** Wiadomość o tem, że dyrekcya miejskiej kolei elektrycznej potrzebuje sił zastępczych w miejsce powołanych w szeregi wojskowe motorowych i konduktorów, zmobilizowała wczoraj przed domem, w którym mieści się dyrekcya elektrowni — przy ul. Wuleckiej — formalne tłumy kandydatów na wspomniane „posady". Zgłosili się przeważnie uczniowie gimnazyalni, dalej trochę starszych oraz sporo kobiet. Natłok był tak wielki, że dyrekcya tramwaju musiała zarządzić interwencyi policyi celem utrzymania porządku. Zdaje się zresztą, że wszystkie wolne miejsca zostały już obsadzone.

(§) **Przeciw odmówieniu sprzedaży żywności.** Genowefa Kostecka „siedziarka" w handlu pieczywem p. S. Hessa, przy ul. Leona Sapiehy odmówiła wczoraj jednej ze służących sprzedaży pieczywa, za co ją zasądzono na trzy dni aresztu i natychmiast osadzono w aresztach policyjnych. Będzie to chyba odstraszający przykład dla lichwiarzy żywnościowych.

(§) **Ukarana chciwość.** Jonasz recte Jojne Elmer chciał także zarobić coś na wojnie, a ponieważ nie jest ani dostawcą wojskowym ani wogóle nie handluje artykułami żywnościowymi chciał handlować banknotami skupując je od łatwowiernych za tańszą cenę. W tym celu dał niejakiemu Markusowi Pilplowi 1400 koron w monecie srebrnej wysyłając go na miasto na zakupna. Pilpel wolał jednak oszukać Elmera niż łatwowiernych chłopów i zabrawszy pieniądze uciekł ze Lwowa. Do ucieczki tej pomogła mu jak twierdzi Elmer krewna Pilpla pani Chana Klar, którą też osadzono w aresztach policyjnych.

(§) **Czyje dziecko?** Wczoraj wieczorem policyant przyprowadził na inspekcyę policyi 2 i pół letniego chłopczyka ubranego w koszulę i bosego, którego przydybał siedzącego na szynach tramwajowych. Dziecko oddano komisaryatowi dzielnicy VI.

Inne dziecko znaleziono na ulicy Paulinów pod furtką Domu podrzutków. I to dziecko również oddano komisaryatowi dzielnicy VI.

(§) **Nagła śmierć.** Na udar sercowy zmarła wczoraj nagle jakaś starsza kobieta modląca się pod kaplicą przy ul. Łyczakowskiej l. 121.

(§) **Pohulała sobie.** Ahafia Kondziuk 42-letnia kobieta bez zajęcia tak bardzo przejęła się zapałem wojennym, że postanowiła sobie pohulać i w tym celu wybiła dla samej tylko satysfakcyi swojej w sklepie p. R. Zubika przy ul. Halickiej szybę wystawową wartości 120 koron. Kondziukównę zamknięto w aresztach policyjnych.

(§) **Rabuś czy pijak?** Na respicyenta straży skarbowej na Podzamczu p. T. Krasickiego, rzucił się wczoraj popołudniu 21-letni Stanisław Gostyński jedną ręką począł go dusić, drugą zaś sęgnął do kieszeni spodni, jak gdyby chciał stamtąd wyciągnąć jakąś broń. Krasicki wyrwał się jednak z rąk napastnika, powalił go ziemię i oddał w ręce przywołanego na pomoc policyanta. Na inspekcyi policyi Gostyński wyprawił taką awanturę, że musiano mu skuć ręce. W czasie krytycznym miał Krasicki przy sobie gotówkę 120 koron o ponadto klucze do kasy skarbowej na podzamczu. Gostyńskiego, który był kompletnie pijany, tak że trudno było osądzić, czy chciał dokonać rabunku, czy też czyn nu dokonał bezmyślnie, oddano do aresztów policyjnych.

(§) **Kradzież koni wojskowych.** Antoni Krapczak gospodarz pod Lwowem doniósł policyi, że w nocy z 1 na 2 sierpnia skradziono mu cztery konie wartości 3000 kor. Konie te były przeznaczone dla wojska.

(§) **Przejechany przez automobil.** Samochód N. 49 S. I. prowadzony przez szofera Jana Orłowskiego najechał wczoraj na placu Krakowskim na 7-letniego chłopca nieznanego nazwiska i pokaleczył go w głowę i nogę.

(§) **Sprzeniewierzenie.** Malarz pokojowy Lisowski dał wczoraj czeladnikowi swemu Janowi Ludwikowi banknot stukoronowy do zmienienia. Ponieważ wczoraj trudno było o drobne we Lwowie, przeto Ludwik zabrał banknot i pojechał prawdopodobnie do Sanoka, by go tam zmienić.

(§) **Złodziejski pech.** Na gorącym uczynku kradzieży, bo w chwili, gdy sięgnął ręką do ręcznej damskiej torebki jakiejś pani, przychwycono wczoraj na ul. Rzeźnickiej Michała Michalewicza i oddano go do aresztów policyjnych.

(§) **Samobójstwo.** Wczoraj popołudniu zastrzelił się w mieszkaniu rodziców swoich 20-letni Karol Jakubiczka syn kontrolora pocztowego. Denat od urodzenia był umysłowo anormalnym.

NEKROLOGIA.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza we Lwowie.
Redaktor naczelny: Dr. ROGER BATTAGLIA.
Drukiem Spółki drukarskiej „PRASA", ul. Sokoła 4.
Redaktor odpowiedzialny: JERZY KONARSKI.